

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr _____

din _____ 2023
mun. Chișinău

cu privire la aprobarea Regulamentului privind exploatarea construcțiilor de protecție

În temeiul art. 7 lit. b) din Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 20, art. 231), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție, conform anexei.
2. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Adrian EFROS

**Ministrul infrastructurii și
dezvoltării regionale**

Andrei SPÎNU

REGULAMENTUL PRIVIND EXPLOATAREA CONSTRUCȚIILOR DE PROTECȚIE

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție (în continuare – *Regulament*) stabilește cerințe față de exploatarea și dotarea, pregătirea spațiilor pentru adăpostirea persoanelor și capacitatea lor, controlul stării construcțiilor de protecție, marcarea și evidența acestora.

2. Prezentul Regulament are drept scop menținerea construcțiilor de protecție în stare permanentă de pregătire pentru adăpostirea persoanelor supuse pericolului în condițiile situațiilor excepționale.

3. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

1) **adăpostire** – măsura specifică de protecție pentru amplasarea provizorie a populației, animalelor și a bunurilor în construcțiile de protecție, în condițiile situațiilor excepționale;

2) **construcție de protecție** – construcție destinată pentru adăpostirea persoanelor, animalelor și bunurilor sau care poate fi pregătită și utilizată pentru adăpostirea persoanelor în condițiile situațiilor excepționale. Construcțiile de protecție se divizează în:

a) **adăposturi de protecție civilă** – construcții de protecție dotate cu instalații, inventar, dispozitive și instrumente necesare, destinate pentru adăpostirea persoanelor și bunurilor în condițiile situațiilor excepționale;

b) **adăposturi simple** – construcții, încăperi și spații adâncite, pregătite sau amenajate cu folosirea materialelor de construcție aflate la îndemână, în perioada de amenințare sau în condițiile situațiilor excepționale, la locul de reședință, muncă sau locuri cu aglomerări de persoane, destinate pentru protecția parțială și adăpostirea persoanelor, animalelor supuse pericolului. Subsolurile, demisolurile și primele etaje ale clădirilor, parcările auto subterane, pasajele subterane, tunelurile tehnologice, beciurile, tranșeele, șanțurile, săpăturile executate în prealabil, care nu au fost construite în scopul adăpostirii persoanelor, dar pot fi adaptate în aceste scopuri;

c) **edificii de protecție civilă** – construcții de protecție construite și dotate cu resurse necesare de activitate permanentă și stabilă, amplasate subteran, destinate să asigure conducerea acțiunilor în condițiile situațiilor excepționale. Pe timp de pace, edificiile de protecție civilă pot fi exploatate doar pentru desfășurarea

antrenamentelor la protecția civilă. Reglementarea edificiilor de protecție civilă se efectuează în conformitate cu legislația cu privire la secretul de stat.

4. Conducătorii autorităților ale administrației publice centrale și locale, ai instituțiilor, organizațiilor și agenților economici cu orice formă juridică de organizare și tip de proprietate, conform funcțiilor deținute (în continuare – președinți ai comisiilor pentru situații excepționale), sunt obligați să acumuleze fondul necesar de construcții de protecție și să le mențină în stare permanentă de pregătire.

Capitolul II

Cerințe față de exploatarea și dotarea adăposturilor de protecție civilă

5. Primarii satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), președinții de raioane, Guvernatorul (Bașcanul) unității teritoriale autonome Găgăuzia, conducătorii autorităților administrației publice centrale și unităților economice, care dispun de adăposturi de protecție civilă, numesc prin ordin/decizie persoana responsabilă a cărei atribuții includ efectuarea verificării și întreținerii corecte a încăperilor și a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară a adăposturilor de protecție civilă.

6. Adăposturile de protecție civilă vor fi dotate cu inventar, dispozitive, instrumente necesare și instalații de comunicații, conform anexei nr. 1.

7. Adăposturile de protecție civilă, amplasate în subsolul clădirilor și construcțiilor existente sau separate, sunt utilizate pe timp de pace pentru alte scopuri, cum ar fi:

- 1) încăperi sanitar-auxiliare;
- 2) încăperi pentru servicii culturale și exerciții de instruire;
- 3) încăperi de producție conform categoriilor de pericol de incendiu și explozie-incendiu D și E, în care se desfășoară procese tehnologice fără însoțirea degajării lichidelor periculoase, vaporilor, gazelor periculoase pentru persoane și care nu necesită iluminare naturală;
- 4) tuneluri tehnologice, de transport și pietonale;
- 5) încăperi pentru electricieni, telefoniști, echipele de reparație a avariilor;
- 6) garaje, parcări subterane pentru transport;
- 7) depozite pentru păstrarea materialelor incombustibile, precum și a materialelor combustibile și incombustibile în recipiente combustibile cu prezența unui sistem automat de stingere a incendiilor;
- 8) încăperi pentru comerț și catering (magazine, săli de mese, cafenele, snack-baruri);
- 9) încăperi pentru activități sportive (tiruri și săli de sport);
- 10) încăperi pentru deservirea consumatorilor (atelieri de foto, reparație, centre de recepție și alte);
- 11) încăperi auxiliare ale instituțiilor medicale.

8. Adăposturile de protecție civilă se amenajează corespunzător pentru a asigura accesibilitatea persoanelor cu necesități speciale/dezabilități. În cazul în care, din motive tehnice, acestea nu pot fi amenajate astfel încât să asigure

accesibilitatea persoanelor cu dezabilități în conformitate cu normativele în vigoare, se întreprind măsuri corespunzătoare pentru adaptarea rezonabilă a obiectelor în cauză la necesitățile acestei categorii de persoane.

9. În timpul exploatării adăposturilor de protecție civilă pe timp de pace de gestionării acestora se asigură:

1) păstrarea proprietăților de protecție ale construcției în ansamblu și ale elementelor sale individuale: intrărilor și ieșirilor de avarie, ușilor metalice etanșe și obloanelor, dispozitivelor antiexplozive;

2) reparația încăperilor;

3) funcționalitatea instalațiilor de apărare împotriva incendiilor;

4) ermetizarea și hidroizolarea întregii construcții de protecție;

5) protecția împotriva precipitațiilor atmosferice și a apelor de suprafață;

6) întocmirea documentației adăposturilor de protecție civilă, prevăzută în pct. 37;

7) păstrarea în stare bună de funcționare și pregătirea pentru utilizarea conform destinației a obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (vopsirea, deservirea, testarea și repararea lor);

8) dotarea cu inventar, dispozitive și instrumente necesare adăposturilor de protecție civilă.

10. Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară ale adăposturilor de protecție civilă, cu excepția instalațiilor de filtro-ventilare a camerei cu generator electric, filtrelor absorbante, filtrelor pentru purificarea aerului de monoxid de carbon, mijloacelor de regenerare, răcitoarelor de aer, pot fi exploatare pe timp de pace, în volumul necesității curente.

11. Obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară ale adăposturilor de protecție civilă sunt vopsite în culori diferite, iar săgețile indică direcția de mișcare a aerului sau apei:

1) în alb – conductele de aer ce funcționează în regim de ventilare naturală și conductele de aer din interiorul încăperii;

2) în galben – conductele de aer în regim de filtro-ventilare și rezervoarele de păstrare a lubrifianților pentru generatoare electrice;

3) în roșu – țevile ce funcționează în regim complet de izolare, sistemele și instalațiile de stingere a incendiilor;

4) în negru – țevile conductorilor de cabluri electrice și țevile de canalizare, rezervoarele pentru colectarea materiilor fecale;

5) în verde – apeductele, rezervoarele de apă;

6) în maro – țevile sistemului de încălzire;

7) în gri – ușile metalice etanșe, clapete ermetice.

12. Finisarea interioară a încăperilor adăposturilor de protecție civilă se execută cu materiale incombustibile sau greu combustibile, iar pereții, tavanul, pereții despărțitori se vopsesc preferențial cu culori deschise.

13. La intrările în adăposturile de protecție civilă, în tamburele, ușile metalice etanșe, în timpul exploatării pe timp de pace trebuie să fie deschise, plasate pe suporturi și acoperite cu ecrane ușor detașabile.

14. Toate ușile trebuie să se deschidă liber în direcția evacuării persoanelor.

15. Instalațiile de filtro-ventilare au drept scop asigurarea condițiilor de microclimat în încăperile adăposturilor de protecție civilă.

16. În cazul în care filtrele reținătoare de praf nu se utilizează pe timp de pace, acestea se demontează și se păstrează în încăperi bine ventilate în vase cu ulei, sau îmbibate cu ulei și înfășurate cu folie de polietilenă.

17. Clapetele ermetice, filtrele reținătoare de substanțe toxice, radiative de luptă și agenți patogeni, dispozitivele de regenerare și filtrele pentru curățire a aerului de monoxid de carbon, înainte și după, trebuie să fie închise, cu excepția perioadei de funcționare a instalațiilor de filtro-ventilare în timpul verificării.

18. Încăperile adăposturilor de protecție civilă, în care funcționarea constantă a instalațiilor de ventilare nu este prevăzută pe timp de pace, se aerisesc o dată în trimestru, ținând cont de condițiile meteorologice, conform graficului aprobat de conducător.

19. Aerisirea se efectuează în funcție de nivelul de umiditate a aerului. Este interzisă aerisirea încăperilor pe timp de ploaie sau imediat după aceasta, precum și pe timp de ceață.

20. Umiditatea relativă a aerului în adăposturile de protecție civilă nu trebuie să depășească 65-70%, iar temperatura aerului 18-24°C.

21. Instalațiile de ventilare a adăposturilor de protecție civilă se verifică cel puțin o dată pe an, conform graficului aprobat de conducător, prin controlul funcționalității ventilatoarelor de alimentare și evacuare a aerului, filtrelor absorbante, dispozitivelor de regenerare, supapelor ermetice, conexiunea ermetică la conducta de aer și dispozitivelor antiexplozive.

22. Instalațiile interioare de alimentare cu apă și de canalizare se verifică o dată în semestru, conform graficului aprobat de conducător, cu testarea ventilelor, zăvoarelor, robinetelor de închidere, pompelor.

23. În rezervoarele de apă potabilă (sub presiune) se asigură schimbul de apă în decurs de 48 de ore.

24. Rezervoarele de apă potabilă (fără presiune) trebuie păstrate în stare curată și alimentate cu apă la necesitate.

25. Rezervoarele de apă potabilă trebuie să fie dotate cu indicatoare, robinete demontabile și trape pentru curățarea și vopsirea suprafețelor interioare.

26. Fântânile arteziene, amenajate ca sursă de alimentare cu apă, se pun în funcțiune cel puțin o dată pe lună, timp de 2-3 ore, pentru a pompa apa.

27. Încăperile cu grupuri sanitare (WC, lavoare) pot fi utilizate, pe timp de pace, ca depozite sau încăperi auxiliare, cu condiția deconectării lor de la canalizare, iar cele montate, se conservă, fără demontarea lor. Readucerea în funcțiune a grupurilor sanitare se efectuează la necesitate.

28. Grupurile sanitare care nu sunt exploatate pe timp de pace, trebuie să fie închise și sigilate. Se permite exploatarea grupurilor sanitare în timpul antrenamentelor la protecție civilă, cu condiția efectuării verificării și reparației periodice.

29. Rezervoarele de avarie pentru colectarea materiilor fecale, trebuie să fie închise. Este interzisă utilizarea lor pe timp de pace. Zăvoarele de la evacuarea din rezervoare, trebuie să fie închise.

30. Alimentarea cu energie electrică a adăposturilor de protecție civilă se efectuează de la rețelele electrice a orașului, satului sau unității economice și se asigură cu o sursă de energie electrică independentă.

31. Alimentarea cu energie electrică a adăposturilor de protecție civilă amplasate în instituțiile medicale (cu profil chirurgical, maternitate, reanimare), se asigură din rețelele electrice a orașului, satului sau unității economice și din două surse de alimentare cu energie electrică independente.

32. Generatoarele electrice conservate, se verifică prin examinarea externă cu atragerea atenției asupra instalării orizontale a generatorului electric și a unității de răcire pe fundație.

33. Generatoarele electrice, după testări, sunt supuse conservării, iar readucerea lor în stare de lucru se permite doar în timpul aplicațiilor sau la necesitate.

34. După readucerea în stare de lucru, cel puțin o dată pe săptămână, generatoarele electrice sunt supuse testărilor sub sarcină, pe o durată de 30 de minute.

35. La motoarele cu pornire electrică, se verifică încărcarea bateriilor.

36. Temperatura aerului în adăposturile de protecție civilă cu sistemul de încălzire în perioada rece a anului, trebuie să fie nu mai joasă de +10°C.

37. Adăposturile de protecție civilă, trebuie să dispună de următoarele documente:

1) Fișa tehnică a adăpostului de protecție civilă, conform modelului din anexa nr. 2 sau dosarul tehnic a adăpostului de protecție civilă;

2) Registrul de verificare a stării adăpostului de protecție civilă, conform anexei nr. 3;

3) Registrul indicatorilor de microclimat și componența gazoasă a aerului conform anexei nr. 4;

4) Registrul de evidență a testării și funcționării generatorului electric conform anexei nr. 5;

5) schema de evacuare a persoanelor din adăpostul de protecție civilă;

6) instrucțiunile-tip privind folosirea mijloacelor de protecție individuală elaborate și aprobate prin ordin de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne;

7) instrucțiunile-tip privind apărarea împotriva incendiului elaborate și aprobate prin ordin de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne;

8) regulile de comportare în adăpostul de protecție civilă elaborate și aprobate prin ordin al șefului Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne;

9) datele de contact a persoanei responsabile de întreținerea adăpostului de protecție civilă.

38. În timpul exploatării adăposturilor de protecție civilă este interzisă:

1) replanificarea încăperilor;

2) executarea găurilor sau golurilor în elementele constructive;

3) distrugerea ermetizării și hidroizolării;

- 4) blocarea căilor de evacuare, intrărilor și ieșirilor de avarie;
- 5) demontarea utilajului fără documentația de proiect;
- 6) tencuirea tavanelor și a pereților încăperilor;
- 7) utilizarea materialelor combustibile la finisajul, placajul și vopsirea pereților și tavanelor;
- 8) vopsirea elementelor din cauciuc destinate asigurării etanșeității, amortizatoarelor din cauciuc, garniturii din cauciuc sau altor materiale, furtunurilor metalice, plăcilor metalice cu datele tehnico-ingenerești a utilajului și denumirea uzinei producătoare.

39. Se admite instalarea unor despărțituri temporare, ușor demontabile, realizate din materiale incombustibile și netoxice în spațiile adăposturilor de protecție civilă, cu posibilitatea demontării lor la necesitate.

Capitolul III

Pregătirea adăposturilor de protecție civilă

40. În cazul apariției pericolului situațiilor excepționale, gestionarii adăposturilor de protecție civilă, au obligația să organizeze măsuri de pregătire a acestora pentru adăpostirea persoanelor în termenul stabilit în fișa tehnică a adăpostului, iar în lipsa acesteia, în cel mult 12 ore, după emiterea Deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale de nivel corespunzător.

41. Măsurile de pregătire a adăposturilor de protecție civilă includ:

- 1) evacuarea materialelor din încăperi care au fost stocate pe timp de pace;
- 2) verificarea etanșeității ușilor;
- 3) aerisirea încăperilor;
- 4) verificarea inventarului, dispozitivelor, instrumentelor, iar în cazul lipsei acestora – dotarea cu tot necesarul;
- 5) verificarea și conectarea instalațiilor existente;
- 6) crearea rezervei de apă potabilă sau umplerea rezervoarelor existente;
- 7) marcarea adăposturilor de protecție civilă și instalarea indicatoarelor de deplasare către ele;
- 8) închiderea și etanșarea tuturor canalelor de admisie a aerului neutilizate pentru ventilare;
- 9) afișarea în interiorul adăposturilor de protecție civilă a regulilor de comportare, instrucțiunile privind folosirea mijloacelor de protecție individuală, instrucțiunile privind apărarea împotriva incendiului, schemei de evacuare a persoanelor din adăpost;
- 10) primirea, adăpostirea și evidența persoanelor adăpostite în cazul declanșării situației excepționale.

Capitolul IV

Controlul și verificarea stării adăposturilor de protecție civilă

42. Controlul stării adăposturilor de protecție civilă este exercitat de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (în continuare – organul supravegherii de stat în domeniul protecției civile), în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

43. La efectuarea controlului stării adăposturilor de protecție civilă se verifică următoarele:

1) starea generală a construcțiilor, intrărilor și ieșirilor de avarie, conductelor de admisie și evacuare a aerului;

2) starea terasamentului construcțiilor separate și amenajarea suprafețelor construcțiilor încorporate, starea acoperișului și suprafețelor laterale a minelor, elementelor constructive de protecție etanșe, inclusiv completarea golurilor acestora;

3) funcționarea ușilor metalice etanșe (porților, obloanelor), mecanismelor de închidere;

4) funcționalitatea dispozitivelor de protecție și obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară (instalații de filtro-ventilare, electrice, sanitare, comunicații, apeduct, canalizare, sistemelor și instalațiilor de apărare împotriva incendiilor;

5) scurgerile de ape subterane și de suprafață;

6) temperatura, umiditatea relativă a aerului în încăperi;

7) documentația adăpostului de protecție civilă, prevăzută în pct. 37;

8) inventarul, dispozitivele, instrumentele necesare și instalațiile de comunicații în adăposturile de protecție civilă, conform anexei nr. 1.

44. Verificarea stării adăpostului de protecție civilă se efectuează de către persoana responsabilă numită prin ordinul/dispoziția conducătorului acestora, o dată în semestru, conform graficului aprobat de conducător.

45. Rezultatele verificărilor se înregistrează în Registrul de verificare a stării adăpostului de protecție civilă.

Capitolul V

Pregătirea și amenajarea adăposturilor simple pentru adăpostirea persoanelor

46. Președinții comisiilor pentru situații excepționale care nu dispun de adăposturi de protecție civilă, pe timp de pace asigură identificarea adăposturilor simple, ce pot fi utilizate pentru adăpostirea persoanelor în condițiile situațiilor excepționale.

47. În cazul apariției pericolului situațiilor excepționale, gestionarii subsolurilor, demisolurilor, parcărilor auto subterane, pasajelor subterane, tunelurilor subterane, beciurilor și altor încăperi și spații adâncite au obligația de pregătire a acestora pentru adăpostirea persoanelor în cel mult 24 ore, după emiterea Deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale de nivel corespunzător.

48. Măsuri de pregătire a acestor încăperi includ:

1) evacuarea materialelor din încăperi care au fost stocate pe timp de pace;

2) aerisirea încăperilor;

- 3) verificarea și conectarea instalațiilor existente;
- 4) crearea rezervei de apă potabilă;
- 5) marcarea și instalarea indicatoarelor de deplasare către ele;
- 6) astuparea etanșă a eventualelor goluri în pereții exteriori și a golurilor conductelor și cablurilor prin planșeul și pereții exteriori ai subsolurilor cu material lemnos (tâmplărie) și altele;
- 7) afișarea în interiorul încăperii a regulilor de comportare;
- 8) primirea, adăpostirea și evidența persoanelor adăpostite în cazul declanșării situației excepționale.

49. În adăposturile simple, pregătite pentru adăpostirea persoanelor este necesar de ținut cont de condiții minime necesare de pătrundere a aerului proaspăt și 3 litri de apă potabilă per persoană în 24 ore, încăperile și spațiile adâncite trebuie să fie uscate.

50. Capacitatea de adăpostire a persoanelor în adăposturile simple se stabilește în funcție de numărul de persoane, alocându-se 1 m² suprafața utilă pentru fiecare persoană.

51. În cazul lipsei subsolurilor se admite folosirea demisolurilor și a primelor etaje ale unor construcții, pentru protecția persoanelor, cu existență în acestea minim a două intrări.

52. În cazul apariției pericolului situațiilor excepționale, adăposturile simple sunt amenajate cu suportul și forțele administrației publice centrale, locale și ai unităților economice, precum și a populației, la locul de reședință, muncă sau locuri cu aglomerări de persoane, cu folosirea materialelor de construcție aflate la îndemână.

53. În zonele industriei miniere, minele pot fi utilizate pentru adăpostirea persoanelor. Adaptarea minelor în calitate de construcții de protecție se efectuează, în prealabil, pe timp de pace.

54. Președinții comisiilor pentru situații excepționale, după determinarea locurilor de adăpostire a persoanelor, asigură elaborarea schemelor de amplasare a adăposturilor de protecție civilă și a adăposturilor simple, iar în cazul apariției pericolului situațiilor excepționale, informează populația despre acestea (prin intermediul mass-media, hărților on-line și prin alte metode de înștiințare).

Capitolul VI

Marcarea adăposturilor de protecție civilă și adăposturilor simple

55. Adăposturile de protecție civilă și adăposturile simple se marchează cu semnul distinctiv internațional al protecției civile, care se montează pe ușile de acces și pe unul dintre pereții imobilului. Semnul distinctiv este confecționat din material plastic și reprezintă un triunghi echilateral albastru pe fond portocaliu, conform anexei nr. 6.

56. Căile de deplasare spre adăposturile de protecție civilă se marchează cu indicatoare sub formă de săgeată de culoare roșie, cu dimensiunile de 50 cm lungime și 10 cm lățime, iar deasupra acesteia se aplică inscripția „ADĂPOST”, de aceeași culoare, cu înălțimea literelor de 10 cm și grosimea 2 cm. Sub săgeată se indică

distanța în metri până la adăpost. Indicatoarele sunt instalate la fiecare schimbare a direcției.

57. Căile de deplasare către adăposturile de protecție civilă, se selectează cu condiția asigurării deplasării către acestea în cel mai scurt timp posibil, în locurile în care este asigurată o vizibilitate bună în timpul zilei și nopții.

58. Semnele distinctive internaționale ale protecției civile și indicatoarele de deplasare, se instalează de către gestionarii adăposturilor de protecție civilă și adăposturilor simple, în cazul apariției pericolului situațiilor excepționale.

Capitolul VII

Evidența construcțiilor de protecție

59. Ținerea evidenței construcțiilor de protecție proprietate publică a statului se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice.

60. Președinții comisiilor pentru situații excepționale asigură identificarea spațiilor ce pot fi folosite în calitate de construcții de protecție și asigură evidența acestora, conform Registrului din anexa nr. 7.

61. Președinții comisiilor pentru situații excepționale a unităților economice vor transmite anual, către data de 30 noiembrie, informația privind evidența construcțiilor de protecție, președinților comisiilor pentru situații excepționale de nivelul întâi, unde își desfășoară activitatea.

62. Președinții comisiilor pentru situații excepționale de nivelul întâi vor transmite anual către data de 31 decembrie informația privind evidența construcțiilor de protecție de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale gestionate, președinților comisiilor pentru situații excepționale de nivelul al doilea.

63. Informația privind evidența construcțiilor de protecție de pe întreg teritoriul Republicii Moldova se transmite anual către data de 31 ianuarie de către președinții comisiilor pentru situații excepționale a autorităților publice centrale și locale de nivelul al doilea, unității teritoriale autonome Găgăuzia, pentru informare – Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, iar pentru evidență și planificarea controlului adăposturilor de protecție civilă – organului supravegherii de stat în domeniul protecției civile.

64. Organul supravegherii de stat în domeniul protecției civile va prezenta anual către data 01 martie în adresa Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne informația privind starea adăposturilor de protecție civilă controlate, în conformitate cu planul aprobat și publicat de către organul supravegherii de stat în domeniul protecției civile.

Capitolul VIII

Asigurarea financiară și tehnico-materială a adăposturilor de protecție civilă

65. Asigurarea financiară și tehnico-materială a adăposturilor de protecție civilă proprietate publică, se efectuează din contul bugetului de stat sau bugetelor locale, iar autoritățile publice centrale sau locale vor prevedea anual resurse financiare necesare pentru întreținerea acestora în limita bugetelor aprobate și vor asigura administrarea patrimoniului public aflat în gestiune, în conformitate cu principiile buneii guvernări.

66. Asigurarea financiară și tehnico-materială a adăposturilor de protecție civilă proprietate privată, se efectuează din contul mijloacelor întreprinderilor, organizațiilor.

67. În cazul situațiilor excepționale, când construcțiile de protecție proprietate privată vor fi folosite public pentru adăpostirea populației, agentul economic va estima costurile de întreținere pentru utilizarea publică și va înainta Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova devizul de cheltuieli pentru solicitarea compensării.

68. Suportul necesar pentru administrarea/gestionarea și menținerea construcțiilor de protecție va fi în limita bugetului prevăzut în acest sens.

69. Asigurarea financiară și tehnico-materială a adăposturilor de protecție civilă poate fi efectuată și din alte surse neinterzise de legislație.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție

**Lista inventarului, dispozitivelor și instrumentelor necesare pentru dotarea
adăposturilor de protecție civilă**

Denumirea, tipul, marca	Unitatea de măsură	Cantitatea	Norma de calcul
Inventarul și instrumentele			
1. Paturi de 2 și/sau de 3 nivele	buc.		În dependență de capacitatea adăpostului
2. Masă	buc.	1-3	Pentru adăpost
3. Scaun	buc.	2	Pentru adăpost
4. Apă potabilă	buc.	Pentru adăpost, reieșind din calculul – 3 litri/ 24 ore per persoană	
5. Punga din polietilenă eco sau din hârtie pentru resturi	buc.	1	Pentru fiecare persoană, reieșind din calculul - 2 kg per persoană
6. Lanternă electrică	buc.	1	pentru fiecare încăpere a adăpostului
7. Găleată cu capac	buc.	1	pentru fiecare 25 persoane
8. Căști de protecție	buc.	3	Pentru adăpost
9. Lopată cu coadă	buc.	3	Pentru adăpost
10. Ciocan baros 5-10 kg	buc.	3	Pentru adăpost
11. Ciocan de mână 3 kg	buc.	3	Pentru adăpost
12. Daltă metalică	buc.	3	Pentru adăpost
13. Târâncop	buc.	3	Pentru adăpost
14. Ranga de fier	buc.	3	Pentru adăpost
15. Cric hidraulic 20 t	buc.	1	Pentru adăpost
16. Trusa de prim ajutor	set	1	Pentru fiecare încăpere cu adăpostiți
Dispozitive			
1. Termometru cameral	buc.	1	Pentru adăpost
2. Psihrometru (higrometru)	buc.	1	Pentru adăpost
3. Dispozitiv pentru măsurarea concentrației CO ₂	buc.	1	Pentru adăpost
4. Dispozitiv pentru măsurarea concentrației O ₂	buc.	1	Pentru adăpost
5. Dispozitiv de măsurare a radiației	buc.	1	Pentru adăpost
6. Detector de substanțe toxice	buc.	1	Pentru adăpost
7. Detector de agenți biologici	buc.	1	Pentru adăpost
8. Masca antigaz	buc.		Pentru fiecare persoana
Instalații de comunicații			
1. Stație radio emisie și recepție mobile	buc.	1	Pentru adăpost
2. Telefon staționar	buc.	1	Pentru adăpost
Inventar antiincendiar			
1. Stingător manual	buc.	2	La fiecare 100 m ² , dar numai puțin de 2 stingătoare pentru fiecare încăpere, indiferent de suprafață
2. Pânză de stingere a incendiilor (pătură de foc)	buc.	2	Pentru adăpost cu generator electric

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție

FIȘA TEHNICĂ A ADĂPOSTULUI DE PROTECȚIE CIVILĂ Nr. ____
INFORMAȚII GENERALE

1. Adresa _____
(UAT, raion, municipiu, oraș, sat, strada, numărul clădirii)

2. Cui aparține _____
(denumirea unității economice)

3. Denumirea unității economice de proiectare și cine a aprobat documentația de proiectare _____

4. Denumirea unității economice care a construit adăpostul _____

5. Destinația adăpostului pe timp de pace _____

6. Denumirea unității economice care gestionează adăpostul _____

7. Data primirii în exploatare _____
(data, luna , anul)

8. Timpul pregătirii adăpostului pentru adăpostirea persoanelor _____ ore.

CARACTERISTICI TEHNICE:

1. Capacitatea, persoane _____

2. Suprafața totală, m² _____

3. Volumul total, m³ _____

4. Dislocarea adăpostului :
Încorporat _____
separat _____
în minele de piatră _____

5. Numărul de intrări _____

6. Numărul ieșirilor de avarie _____

7. Numărul de uși metalice etanșe _____

8. Clasa adăpostului _____

9. Caracteristici tehnice ale instalațiilor de ventilare:

Instalație de ventilare	Ventilatoare			Filtre și regeneratoare		Supape ermetice		Dispozitive antiexplozive	
	Model	Numărul	Capacitatea	Model	Numărul	Model	Numărul	Model	Numărul
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pompe			Calorifere sau răcitoare de aer			Mașini frigorifice		
Model	Cantitatea	Capacitatea	Model	Cantitatea	Capacitatea	Model	Cantitatea	Capacitatea
11	12	13	14	15	16	17	18	19

10. Disponibilitatea și lista instrumentelor de măsurare _____

11. Gradul de etanșare (valoarea presiunii aerului) _____

12. Instalații de încălzire _____

13. Alimentare cu energia electrică _____

14. Alimentare cu apă _____
(tipul apeductului, sonda)

15. Tipul de canalizare și numărul de grupuri sanitare _____

16. Instrumente, inventar și echipamente disponibile _____

17. Data întocmirii fișei tehnice _____

Reprezentant responsabil a unității economice
care gestionează adăpostul

(semnătura, N.P.)

Ștampila:

Nota. 1. Fișa tehnică este întocmită sub formă de broșură cu copertă cu dimensiunile de 17x23 cm.

2. Fișa tehnică este întocmită în 2 exemplare: 1 ex. se păstrează la gestionarul adăpostului, al 2-lea exemplar se păstrează la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

Anexa nr. 3
la Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție

Registrul de verificare a stării adăpostului de protecție civilă

(denumirea unității economice care gestionează adăpostul, adresa)

Data efectuării verificării	NPP persoanelor, care au efectuat verificarea	Construcții, instalații, echipamente, inventar, dispozitive verificate	Rezultatul verificării, obiecțiile depistate	Termen de lichidare a obiecțiilor depistate	Data lichidării obiecțiilor depistate Semnătura persoanei responsabile
1	2	3	4	5	6

Nota: Registrul se păstrează în adăpostul de protecție civilă.

Anexa nr. 4

la Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție

Registrul indicatorilor de microclimat și componența gazoasă a aerului

(denumirea unității economice care gestionează adăpostul, adresa)

Data și ora efectuării măsurărilor	Locul efectuării măsurărilor	Rezultatul efectuării măsurărilor				
		Temperatura aerului, C ⁰	Umiditatea relativă, %	Conținutul O ₂ , %	Conținutul CO ₂ , %	Semnătura persoanei care a efectuat măsurările
1	2	3	4	5	6	7

Nota: Registrul se păstrează în adăpostul de protecție civilă.

Anexa nr. 5
la Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție

Registrul de evidență a testării și funcționării generatorului electric

(denumirea unității economice care gestionează adăpostul, adresa)

Data	Modelul generatorului electric și capacitatea	Timpul de testare a generatorului electric	Orele de funcționare a generatorului electric	Notă	NPP persoanei responsabile de generatorul electric
1	2	3	4	5	6

Nota: Registrul se păstrează în adăpostul de protecție civilă.

Semnul distinctiv internațional al protecției civile

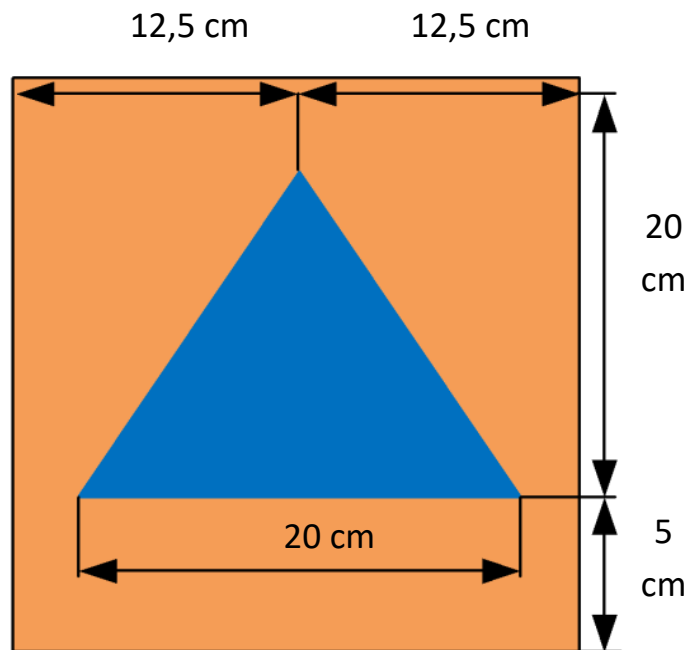

Figura nr. 1

1. Un pătrat de culoare portocalie având latura de 25 cm.
2. Un triunghi echilateral de culoare albastră având latura de 20 cm.
3. Distanța laturii inferioare a triunghiului față de bază pătratului este egală cu 5 cm.

Anexa nr. 7

la Regulamentul privind exploatarea construcțiilor de protecție

Registrul de evidență a construcțiilor de protecție civilă

(denumirea unității economice, adresa)

Nr.	Adresa amplasării construcției de protecție	Tipul construcției de protecție (edificiu de protecție, adăpostul de protecție civilă, adăpost simplu)	Capacitatea	Denumirea unității economice aparținătoare departamentale	Numărul de inventariere (dacă există)	Starea construcției de protecție (corespunzătoare MTI)	Suprafața, m ²		Anul dării în exploatare	Existența regim. de ventilație	Disponibilitatea sursei autonome de energie electrică (marca, putere)	Utilizarea pe timp de pace	Data efectuării reparației	Timpul de pregătire pentru primirea adăpostiților (ore)	Notă
							Totală	Utilă							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Nota: Registrul se păstrează în adăpostul de protecție civilă.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind
exploatarea construcțiilor de protecție
(număr unic 842/MAI/2023)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

1. În condițiile în care la hotar cu Republica Moldova există un conflict armat, necesitatea construcțiilor de protecție civilă, inclusiv, evidența amplă și actualizată a acestora, precum și evaluarea stării în care se află edificiile date este o necesitate pentru protejarea populației. În fapt, construcțiile de protecție civilă existente sunt exploatate necorespunzător, ceea ce conduce la pierderea fondului acestora.

2. Mai mult, lipsesc reglementări privind modalitatea efectuării controlului și verificării stării adăposturilor de protecție civilă, evidența construcțiilor de protecție, precum și marcarea acestora cu semnele distinctive internaționale ale protecției civile conform prevederilor art. 66 al Primului Protocol adițional la Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 referitor la protecția victimelor conflictelor armate internaționale din 10 iunie 1977, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1318/1993 (prezentat în art. 15 din anexa nr. 1 la Protocol).

3. În vederea eficientizării activității Protecției Civile, care potrivit art. 1 din Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă reprezintă sistemul de măsuri și acțiuni, întreprinse pe scara întregului stat pe timp de pace și de război, în vederea asigurării protecției populației, proprietății în condițiile calamităților naturale și ecologice, avariilor și catastrofelor, epifitotiilor, epizootiilor, incendiilor, precum și în cazul aplicării mijloacelor de nimicire este necesar elaborarea proiectului Regulamentului privind exploatarea construcțiilor de protecție.

4. Deși, în legislația națională există reglementări privind exploatarea construcțiilor de protecție urmare controalelor efectuate de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (INST) s-a atestat lipsa unui act normativ care ar reglementa domeniul dat. Menționăm că, în baza Hotărârilor de Guvern anuale cu privire la măsurile de pregătire a protecției civile a Republicii Moldova, INST efectuează controale asupra stării adăposturilor de protecție civilă și apreciază conformitatea acestora cu normele măsurilor tehnice inginerești.

Verificările efectuate de către INST se realizează în baza documentelor normative elaborate în perioada sovietică „СНП II-11-77 Защитные сооружения гражданской обороны” și „СНП 3.01.09-84 Приёмка в эксплуатацию законченных строительством защитных сооружений и их содержание в мирное время” actualizate în anii 1990, care deja sunt depășite, dat fiind faptul, că aceste tipuri de construcții au fost construite în anii 60-80, bazate pe tehnologii de construcții existente la acel moment, iar multe din acele tehnologii nu mai sunt

utilizate și nu pot fi aplicate la momentul actual. La fel, ele aparțineau statului, iar astăzi o bună parte din acestea sunt și în proprietate privată, or acest aspect nu este acoperit.

Menționăm că, construcțiile de protecție ale apărării civile situate în municipiile și orașele republicii au fost construite în perioada anilor 60-80 ai secolului XX, de regulă pe lângă întreprinderi de stat, având ca destinație protecția/adăpostirea celei mai mari (numeric) ture continue de salariați, care activa la întreprindere, organizație/instituție, precum și a persoanelor din zonele adiacente. În prezent, această problemă a devenit actuală din cauza războiului din Ucraina, până la acel moment nu a fost considerată o prioritate, fapt ce a contribuit la degradarea domeniului.

5. Astfel, lipsa reglementărilor privind cerințele față de exploatarea și dotarea, precum și pregătirea spațiilor pentru adăpostirea persoanelor și capacitatea lor, controlul stării construcțiilor de protecție, marcarea și evidența, duce la deteriorarea și distrugerea acestora, iar, în consecință, nu poate fi asigurată realizarea uneia dintre sarcinile de bază ale Protecției Civile, care constă în protecția persoanelor și vine în contradicție cu prevederile art. 4 alin. (2) lit. c) din legea enunțată, care precizează că Protecția Civilă, în conformitate cu sarcinile ce îi revin, acumulează fondul necesar de construcții de protecție și le menține în stare permanentă de pregătire pentru adăpostirea persoanelor supuse pericolului. Totodată, art. 16 lit. g) din legea prenotată, stabilește obligația conducătorilor administrației publice locale și unităților economice de acumulare și menținere în stare de pregătire permanentă a fondului construcțiilor de protecție pentru adăpostirea persoanelor supuse pericolului.

Menționăm că, până în anul 2017, în evidența Inspectoratului General pentru Situații de Urgență se numărau 227 de construcții de protecție (adăposturi de protecție civilă), dintre care 30 erau în stare bună, 84 în stare satisfăcătoare, 113 în stare nesatisfăcătoare și permiteau adăpostirea a 76 129 persoane.

Conform informațiilor prezentate de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, în urma verificărilor efectuate în anul 2023, la moment sunt în evidență 198 adăposturi de protecție civilă (5 sunt edificii de protecție cu parafa de secretizare „Restricționat”, 19 adăposturi sunt demolate, din 174 - 51 sunt în proprietate privată, celelalte sunt gestionate de autoritățile publice centrale și locale), iar adăposturile protecției civile nu sunt pregătite pentru adăpostirea persoanelor.

Așadar, problema esențială în domeniul protecției populației apare odată cu micșorarea numărului de adăposturi de protecție civilă, care, în lipsa unei întrețineri corespunzătoare, într-o perioadă de 5 ani, a condus la diminuarea numărului acestora de la 227 până la 179 de adăposturi de protecție civilă, astfel fiind micșorată capacitatea națională de adăpostire a populației, iar cele existente sunt într-o stare nesatisfăcătoare.

Precizăm că, micșorarea numărului de adăposturi are un impact negativ asupra fondului construcțiilor de protecție, fapt ce poate duce la dispariția totală a acestora

În timp de 15 ani, iar adăposturile de protecție civilă cu acces liber identificate la moment, pot adăposti 62 513 de persoane, capacitatea de adăpostire la nivel de țară fiind diminuată semnificativ, în condițiile în care cele 53 de adăposturi dispărute în timp puteau oferi siguranță pentru circa 13 616 de persoane.

Astfel, neîntreținerea și deteriorarea construcțiilor de protecție, în lipsa unor intervenții majore, reduce gradual capacitatea statului de a asigura protecția cetățenilor în cazul declanșării unor situații de urgență sau excepționale, inclusiv în condițiile acțiunilor militare din Ucraina. Imposibilitatea reînnoirii fondului construcțiilor de protecție, tempoul de distrugere a acestora, precum și necesitatea ținerii evidenței acestora a dus la elaborarea prezentului proiect.

7. La fel, lipsa unui mecanism clar privind transmiterea autorităților competente a informației privind evidența construcțiilor de protecție, precum și starea acestora a dus la lipsa unei evidențe centralizate la nivel național, la moment INST dispunând de lista construcțiilor, care a fost posibil de păstrat în baza memoriei instituționale a IGSU.

Reieșind din importanța domeniului reglementării, finalitățile urmărite de acest proiect sunt următoarele:

- asigurarea unei evidențe ample a construcțiilor de protecție;
- definirea și clasificarea construcțiilor de protecție după categoria de destinație;
- stabilirea cerințelor față de exploatarea, dotarea și pregătirea construcțiilor de protecție pentru adăpostirea persoanelor;
- acumularea și menținerea în stare permanentă de pregătire a construcțiilor de protecție pentru adăpostirea persoanelor supuse pericolului în condițiile situațiilor excepționale, inclusiv pe timp de acțiuni militare;
- modalitatea efectuării controlului stării adăposturilor de protecție civilă.

Drept urmare, actul normativ citat va oferi posibilitatea realizării obligațiilor stabilite prin Legea nr.271/1994 cu privire la protecția civilă conducătorilor administrației publice centrale și locale, precum și ai unităților economice.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ nu conține prevederi prin care se urmărește ajustarea cadrului legislativ național la cel comunitar.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede aprobarea Regulamentului privind exploatarea construcțiilor de protecție, iar principalele prevederi ale acestuia sunt următoarele:

Capitolul I stabilește scopul actului normativ și definește noțiunile corespunzătoare ce vizează construcțiile de protecție, asigurând o delimitare după categorii, cum ar fi adăposturi de protecție civilă, adăposturi simple și edificii de protecție civilă.

În capitolul II sunt prevăzute cerințele față de exploatarea și dotarea adăposturilor de protecție civilă și modalitatea desemnării de către gestionarii care dispun de adăposturi de protecție civilă a persoanei responsabile, în vederea efectuării verificării și întreținerii corecte a încăperilor.

Totodată, actul normativ prevede modalitatea exploatării adăposturilor de protecție civilă pe timp de pace de către gestionarii acestora în alte scopuri.

Subsecvent, la capitolul pregătirea adăposturilor de protecție civilă sunt stabilite măsurile necesare a fi întreprinse de către gestionarii acestora, pentru asigurarea adăpostirii persoanelor în cazul apariției pericolului situațiilor excepționale în timpul stabilit în fișa tehnică a edificiului.

Capitolul IV stabilește modalitatea efectuării controlului și verificării stării adăposturilor de protecție civilă.

La fel, un capitol distinct este atribuit pregătirii și amenajării adăposturilor simple pentru adăpostirea persoanelor.

De asemenea, prezentul Regulament vine cu norme privind marcarea adăposturilor de protecție civilă și adăposturile simple cu semnele distinctive internaționale ale protecției civile.

Capitolul VII reglementează modul ținerii evidenței construcțiilor de protecție și transmiterea informației necesare autorităților competente.

În context, asigurarea financiară și tehnico-materială a adăposturilor de protecție civilă este prevăzută în capitolul VIII, fiind stabilit că în cazul în care construcțiile de protecție proprietate privată vor fi folosite public pentru adăpostirea populației, agentul economic va estima costurile de întreținere pentru utilizarea publică și va înainta Comisiei pentru Situații Excepționale teritorială devizul de cheltuieli pentru solicitarea compensării.

Totodată, proiectul include anexe, prin care sunt stabilite actele necesare care urmează a fi întocmite de gestionarii construcțiilor de protecție, și anume Fișa tehnică a adăpostului de protecție civilă, registrul de verificare a stării adăpostului, registrul indicatorilor de microclimat și componența gazoasă a aerului, registre de evidență, etc .

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ prenotat, implică costuri care urmează a fi suportate de către autoritățile publice și unitățile economice, precum:

- cheltuieli legate de menținerea adăposturilor de protecție civilă în stare permanentă de pregătire;
- cheltuieli privind dotarea cu inventar, dispozitive, instrumente necesare și instalații de comunicații a adăposturilor de protecție civilă;
- cheltuieli privind repararea adăposturilor de protecție civilă.

Toate aceste costuri au fost descrise mai detaliat în Analiza Impactului de Reglementare, care se anexează la prezenta Notă informativă.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect nu atrage după sine necesitatea aprobării sau abrogării unor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul

privind consultările publice a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind exploatarea construcțiilor de protecție a fost plasat pe pagina-web oficială a Ministerului Afacerilor Interne, în directoriul Transparența/Consultări publice/Anunțuri privind consultările publice și pe portalul consultativ www.particip.gov.md.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-afacerilor-interne-anunta-initierea-consultarilor-publice-a-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-exploatarea-construcțiilor-de-protectie-numar-unic-842mai2022/9394>

În scopul respectării tuturor procedurilor de creație legislativă, stabilite prin Legea nr. 100/2017, proiectul a fost înregistrat la Cancelaria de Stat cu număr unic 842/MAI/2022 și expediat spre avizare către: Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică), Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Apărării, Congresul Autorităților Locale din Moldova.

Recomandările și propunerile înaintate au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul hotărârii Guvernului.

8. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost expertizat de Ministerul Justiției, potrivit art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Proiectul a fost revizuit prin prisma recomandărilor înaintate în expertiza Ministerului Justiției.

9. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție. Potrivit raportului de expertiză a Centrului Național Anticorupție, nu au fost identificați factori de risc capabili să genereze apariția riscurilor de corupție.

10. Constatările Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Pe marginea proiectului a fost elaborată Analiza Impactului de Reglementare, care a fost examinată în cadrul Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Conform opiniei Grupului de lucru, proiectul conține prevederi contradictorii cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. Se susține cu condiția luării în considerație a obiecțiilor și propunerilor.

Ca urmare, toate obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerare.

Ministrul afacerilor interne

Adrian EFROS